

1. I. Toplantı başlamak üzereken sandalyelerini çekip masanın etrafında toplandılar.
II. Genç kadının getirdiği sünger, bardağından dökülen vişne suyunu bir anda çekmişti.
III. Ne acılar çekmişti de kimseye anlatmaya dili varmamıştı.
IV. Zemine çektiği kabloları unutunca ayağı kayıp yere düşmüştü.
V. Tulumba yerin dibindeki bütün suyu çekiyordu adeta.

Yukarıdaki cümlelerde "çekmek" sözcüğü kaç farklı anlamda kullanılmıştır?

- A) 2 B) 3 C) 4 D) 5

2. Bir romanda "çocuk"un ön plana çıkması hitap ettiği kitle açısından çocuğa göre yazılması gerektiği düşüncesini doğurur. Fakat bu durum tartışılan bir konudur. Çocuğa dönük yazmak, çocuğun dünyasına eğilmek değildir. O dünyanın dışına çıkarak, farklı konuların ifadesi çocuk için daha cazibeli bir hâl alacaktır. Çocuklar çoğu zaman kendileri için özel bir şekilde yazılmış kitaplara karşı aşırı bir tiksinti duymaktadırlar. Bu tiksinti, kolaylıkla açıklanabilir. Daha ilk sayfalarda, çocuklar; yazarın, çocuk dünyasına girmeye çabaladığını sezerler. Hâlbuki çocuklar, yazardan.....

Bu parçanın sonuna düşüncenin akışına göre aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) kendi dünyalarına girmesini değil de yazarın kendi dünyasına götürmesini bekler.
B) eğlenceli, bol resimli kısa öykülerden oluşan kitaplar yazmasını isterler.
C) canlı ve cansız varlıkların konuşurulduğu, iyilerin her zaman kazandığı eserler oluşturmasını ister.
D) olanı olduğu gibi anlatmak yerine biraz olağanüstülük bekler.

3. Karacaoğlan, daha çok görenek, gelenek, töre ve törenleriyle Toroslarda 17. yüzyılda yaşayan Türk toplulukları üzerinde durur. Bu toplulukların sosyal hayatında en büyük hadise çeşitli mevsimlerde ve çeşitli sebeplerle yaptıkları göçtür.

Buna göre aşağıdaki şiirlerden hangisi Karacaoğlan'ın göç olayını anlattığı şiire ait olabilir?

- A) Erisin dağların karı erisin
İniş seli düz ovayı bürüsün
Türkmen ili yaylasına yürüsün.
Ak kuzular melesin de gidelim.
- B) Yüce dağdan bakınırdın
Lale sümbül takınırdın
Seni benden sakınırdın
El sözüne uydun bugün
- C) Kara kaşu kara gözü eritmiş
Efkârlı yüreğin ahla çürütmüş
Gönül dağlarını karla bürütmüş
Karac'oğlan sözün yakmış tellere
- D) Nuh'un gemisine bühtan ederler
Yelken açıp yel kadrini ne bilir
O Süleyman kuş dilini ne bildirdi
Her Süleyman dil kadrini ne bilir

4 ve 5. sorular aşağıdaki metne göre cevaplandırılacaktır.

Sismolojinin öncü bilim adamlarından olan Charles Richter, elli yılı aşkın bir süre sismoloji ve deprem mühendisliği alanlarında etkin bir biçimde çalışır. Geliştirilmesine büyük katkıda bulunduğu ve kendi soyadını taşıyan deprem ölçeğiyle dünya çapında ün kazanır. Richter, bu yeni ölçeği geliştirmeden önce genelde “Mercalli şiddet ölçeği” adı verilen bir ölçek kullanılmıştır. Ancak, bu ölçekle depremin büyüklüğü değil, şiddeti ölçülmüştür. Ayrıca, depremin merkezi yerine, deprem kayıt aletlerinin bulunduğu nokta temel alınmıştır. Bu yüzden gereksinim duyulan şey, depremlerin şiddetinin değil, büyüklüğünün ölçülmesiydi.

Depremin gücünü belirlemek için ya büyüklüğüne ya da şiddetine bakılması gerekiyor. Bu iki kavram birbirine karıştırılıyor. “Büyüklik” deprem sırasında ortaya çıkan enerjiyle ilgili bir değer ve sismograflarda kaydedilen deprem dalgalarının genliğine bakılarak, Charles Richter’in geliştirdiği ölçeğe göre hesaplanıyor. En çok kullanılan şiddet ölçeklerinden olan Mercalli şiddet ölçeğindeyse, depremin şiddetine bilimsel verilere göre değil, gözlemlere göre karar veriliyor. Büyüklükleri aynı olan iki ayrı depremin şiddetleri farklı olabiliyor. Çünkü şiddet, yapıların sağlamlığı, kuruldukları zeminin yapısı gibi etkenlere göre değişiklik gösteriyor. Ayrıca depremin etkisi merkezden uzaklaştıkça azaldığından, aynı deprem için farklı bölgelerde farklı şiddet değerleri saptanabiliyor. Oysa bir depremin büyüklüğü her koşulda aynıdır ve değişmez.

4. Yukarıdaki paragraftan aşağıdaki yargılardan hangisi çıkarılamaz?

- A) Mercalli ölçeği depremin şiddetini ölçmektedir.
- B) Richter ölçeği depremin büyüklüğünü ölçmektedir.
- C) Mercalli ölçeğine göre depremlerin şiddeti bilimsel verilere göre hesaplanmaz.
- D) Depremin şiddeti her şartta aynıdır ve değişkenlik göstermez.

5. Paragrafın dil ve anlatımı ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Öyküleme yapılmıştır.
- B) Karşılaştırma cümlelerinden yararlanılmıştır.
- C) Nesnel ifadeler yer verilmiştir.
- D) Bilimsel bir metinden alınmıştır.

6. Haber götür ey rüzgâr ovalara, yaylalara, dağlara
Maraşlı Sütçü İmam'a
Antepli Şahin Beylere. . .
Ferman padişahın olsun
Bu toprak bizimdir.
Bizim kalacak.
Samsun'da bir güneş
Doğdu doğacak.

Bu dizelerde aşağıdaki söz sanatlarından hangisi vardır?

- A) Konuşturma
- B) Kişileştirme
- C) Abartma
- D) Tezat

7, 8 ve 9. soruları aşağıdaki metne göre cevaplayınız.

Yapışkan not kâğıtları hayatımızı kolaylaştıran, önemli durumları unutmamızı engelleyen küçük kâğıtlardır. Ortaya çıkış öyküleri ise oldukça ilginçtir. Bu öykü 1968 yılında ABD’de başlıyor. Araştırma geliştirme mühendisi Spencer, yeni ve güçlü bir yapıştırıcı üzerinde çalışmalar yürütmektedir. Deneyler sırasında bilerek yanlış bir karışım uygular. Tesadüf eseri ortaya çıkan bu yapıştırıcı hemen hemen hiç yapışkan değildir. Yapıştığı yüzeylerden kolayca ayrılabilir. Bu yapışkan madde mikroskop altında incelendiğinde kürecikler şeklinde bir dizilimi olduğu keşfedilir. Küreciklerin temas alanları küçük olduğu için yapışkan özellikleri oldukça zayıftır. İstenen özellikte olmayan bu yapıştırıcının kimse yüzüne bakmaz. Beş yıl sonra ise işler değişir ve yeni bir bilim insanı ortaya çıkar: Kimyager Artur Fray. O, kilise korosunda şarkı söylemektedir fakat provalarda bazı sıkıntılar yaşanmaktadır. Müzisyenler nota defterlerinin farklı sayfalarını kullanmak zorunda kaldıklarında defterin arasına sıkıştırdıkları not kâğıtları sık sık yere düşmektedir. 1973 yılının bir yaz günü fikrin ilk ışıkları ortaya çıkmaya başlar. Spencer’in yeni yapışkanıyla not kâğıtları nota defterlerinin arasından düşmeyecektir artık. Koro üyeleri bu yeni buluşa hayret etmiştir. Fray, bu yeni not kâğıtlarını iş yerindeki herkese dağıtır. İş yerindeki arkadaşları bu kâğıtları yapışkan notlar olarak kullanmaya başlar. 1978’de ortaya çıkmaya başlayan yapışkan not kâğıtları kısa sürede tüm dünyaya yayılır ve büroların vazgeçilmez malzemelerinden biri hâline gelir. Bugün bizi unutkanlığımızdan kurtaran bu icat ne ilginçtir ki hatalı bir deney sonucunda ortaya çıkmıştır.

7. Aldığı eklerle fiil özelliğini tamamen kaybedip cümlede isim, sıfat ya da zarf görevinde kullanılan sözcüklere “filimsi” denir. Sıfat-fiil ise varlıkları niteledikleri için sıfat, yan cümlecik kurdukları için de fiil sayılan kelimelerdir.

Yukarıdaki metinde geçen sözcüklerden hangisi sıfat-fiildir?

- A) “yapışkan”
- B) “yapıştırıcı”
- C) “kolaylaştıran”
- D) “incelendiğinde”

8. **Bu parçada aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı yoktur?**

- A) Yapıştırıcı madde mikroskop altında nasıl görünmektedir?
- B) Yapışkan not kâğıtları ortaya çıktığı ilk anlarda neden ilgi görmemiştir?
- C) Yapışkan not kâğıtları ilk kez hangi amaçla kullanılmıştır?
- D) Yapışkan not kâğıtları, hangi malzemeler kullanılarak yapılmıştır?

9. **Bu metindeki yazım yanlışları aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?**

- A) “Araştırma geliştirme mühendisi” ifadesi “Araştırma Geliştirme Mühendisi” olarak yazılmalıdır.
- B) “Büro” sözcüğü “buro” olarak yazılmalıdır.
- C) Birleşik sözcük olan “bilim insanı” ifadesi bitişik olmalıdır.
- D) “Provalarda bazı sıkıntılar” ifadesindeki “da” ayrı yazılmalıdır.

10. Aşağıda ayrı yazılan birleşik kelimeler ile ilgili bazı kurallar verilmiştir:

- Nesne, eşya, yol ve alet adlarından biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Zaman ile ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Dış, iç, sıra sözleriyle oluşturulan birleşik kelime ve terimler ayrı yazılır.
- Durum, olgu ve olay bildiren sözlerden biriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Yol ve ulaşım ile ilgili birleşik kelimeler ayrı yazılır.
- Bilim ve bilgi sözleriyle kurulan birleşik kelimeler ayrı yazılır.

Bu kurallara göre,

- I. Babama oltu taşından yapılmış bir tespah aldım.
- II. Bağbozumu gelince hafta sonu ceviz topladık.
- III. Bizlere olağan dışı olaylar yaşadığını anlattı.
- IV. Her çeşit grup ile işbirliğine hazırıldılar.
- V. Köye varmak için keçi yolundan geçmemiz gerekti.
- VI. Bu dersin dilbilgisi kurallarında zorlanıyorum.

cümlelerinden hangilerinde yazım yanlışı yapılmıştır?

- A) I, II, III
C) II, IV, VI

- B) I, III, IV
D) IV, V, VI

CEVAP ANAHTARI

SORU NO.	CEVAP
1	D
2	A
3	A
4	D
5	A
6	B
7	C
8	D
9	A
10	C